

a választáson levőknek, akik előtt mind a két példa áll. Biztos pusztulás, vagy a határozott, komoly eredményeket jelentő állásfoglalás.

A jugoszláv középosztály is nehéz órákat él át. A nagyvállalatok rohamos fejlődése az azelőtt virágzó kisipart derékba törte. 1929 óta megsokasodtak a kartellek, nagyvállalatok, áruházak (Bata, Ta-Ta), kikezdték a kisiparosok, kiskereskedők labilis egzisztenciáját. A jugoszláv középosztály is választásra érkezett. A helyzet döntésre sűrget. A két történelmi példa és az utóbbi évek itteni tapasztalatai alaposan megkönnyítik a helyes út megválasztását.

Hajdú Vilmos

LEVÉL

A parasztasszony élete olyan nehéz, hogy azt sokan elsem tudják gondolni, mert rá nem csak az anyai háztartási gondok hárulnak, hanem ugyanakkor a kenyérkereseté is. Nehéz az élete annak akinek van egy kis birtoka, de valóságos kínlódás azé aki- nek csak egy kis viskója van, vagy még az sem. Leírom röviden az ilyen asszony életét. Tudjuk, hogy a parasztasszony, bár a gyermekek felnevelése nagy nehézségekbe ütközik, azok szü- letését nem tudja megakadályozni. Ezért olyan nagy a gyerek áldás különösen a szegény paraszt családokban. Gondoljuk most el, hogyan él az az asszony és mennit kell dolgoznia, hogy felnevelje gyer- mekeit mikor tudjuk, hogy a sokgyermekes anyának napszámba kell mennie és ez a napszám alig több 15— dinárnál, de csak a négyhónapos szezón idején. Ez nem elég még kenyérre sem, hogy a többi szükségletekről ne is beszéljünk. Ezért a 15 dináros nap- számmért már éjfél után felkel, gyerekeit egy darab kenyérral egye- dül hagyja és azok őrizetéről senki sem gondoskodik. Sok esetben a még járnai sem tudó gyereket egy fához kötözi, enni, innivalót rak mellé és azután munkába megy. Munka föltételei leírhatatlanul rosszak. Hajnal előtt fölkelve a legnagyobb forróságban délig dol- gozik és azután ebédel. Az ebéd legtöbb esetben kenyér hagyma és avas szalona. Déli munkaszünet csak az evés ideje alatt van, mert a gazda a tisztességes fizetésért „becsületes” munkát követel. Ebéd után a munka napnyugtáig tart, de sokszor tovább is. Mire az anya későn hazaér gyermekei éhesen és piszkosan alszanak. Nap-nap után a gyerekek szüleiket nem látják, mert azok kora hajnalban mennek el és késő éjszaka térnek haza. Csak ünnepnap jut az anyának ideje, hogy a gyerekeket megmosdassa és nekik valamit főzzön.

Így a pihenőnap számára a legnagyobb munkát jelenti. Kb. délután négy óra mire mindezzel elkészül. Akkor maga is meg- mosdik, kimegy az uccára, ahol többen összejönnek és elkezdik a pletykázást. Mindenkiről tudnak valami rosszat és egymásközt is veszekednek. De erről ők nem tehetnek, életkörülményeik ered-

ménye ez mert életük leírásából látszik, hogy képtelenek valamit elolvasni, vagy valamilyen előadást meghallgatni. Sokan szívesen hallgatnának valamilyen okos előadást hogy így némi tudáshoz jussanak. Akkor lenne miről beszélgetniök és nem veszekednének. Minden parasztasszony elsősorban írni és olvasni szeretne, mert nagyrészünk még ezt sem tud, szeretnénk mi is tudni, hogy milyen a jobb élet és hogyan tudnánk mi is azt megteremteni.

M. P. bánáti napszámosasszony

FRANCIAORSZÁG ÉS A KISEBBSÉGEK

A fasiszta parancsuralom a nemzeti kisebbségek és gyarmati népek brutális gazdasági, politikai és kulturális elnyomását jelenti. Egy skandináv lap a „Dagens Nidgar” írja: „A német kormány elhatározta hogy a lauzitzei szerbeket a legrövidebb időn belül elnémesíti, minden szerb nyelvű iskolát bezárattott, az előadásokat kizárólag német nyelven tartják. A szerb nyelv használatát tempomokban és egyesületekben betiltották. Egy miniszteri körlevél büntetés terhe mellett megtiltja, hogy a lauzitzei szerbek magukat nemzeti kisebbségnek tekintsék. Gyerekeiknek németekké kell válniok. Azokat a diákokat, akik egymás között szerbül beszélnek, az iskolából azonnal kizárják”.

Abesszinia kiméletlen leigázása és az isztriai horvát és szlovén kisebbségekkel szemben folytatott bánásmód az olasz fasizmus igazi arcát mutatja meg. Az elítélt szlovén és horvát harcosok nagyrésze még mindig börtönökben, vagy száműzetésben kínlódnak.

Franko kijelentette, hogy a fasizmus esetleges győzelme után a katalán és baszk önálló köztársaságokat megszünteti. A ma lejátszódó spanyol események minden kis nemzet számára intő példának szolgálnak.

Ma, amikor a fasizmus, hogy győzelemre vigye hódító és elnyomó terveit, nem riad vissza még az új világháború veszélyének felidézésétől sem — felvetődik a kérdés, hogy melyik az az út, amely a kis nemzetek függetlenségének megőrzését és a nemzeti kisebbségek politikai és kulturális fejlődésének szabadságát biztosítja.

1935 június 14-én a francia nép megmutatta ezt az utat. Ezen a napon a francia munkásság, parasztság kispolgárság és értelmiség közös frontba tömörült, hogy egyesült erővel védje meg azt a demokráciát, amelyért 150 évvel azelőtt ugyanezek a tömegek a vérüket ontották és amelyet ma a fasizmus megsemmisítéssel fenyeget. Jelszavuk: közös harc a fasizmus ellen a demokrácia szabadságok megvédéséért, a dolgozó tömegek helyzetének javításáért és a világbéke megőrzéséért. Ezek a jelszavak nem csak a francia nép hanem a franciaországban élő nemzeti kisebbségek és a gyarmati lakosság demokratikus törekvéseit is kifejezésre juttatják. Dacára annak, hogy a gyarmati lakosság haladó